

Oppiaine	Tietojärjestelmätiede	Päivämäärä	21.5.2019
Tekijä(t)	Juho Happonen	Matrikkelinumero	419857
		Sivumäärä	65
Otsikko	Lääkehävikin vähentäminen sairaala-apteekin logistiikkaketjun ylävirrassa – case tutkimus		
Ohjaaja(t)	Reima Suomi		

Tiivistelmä

Tietojärjestelmät sairaaloissa ovat olleet laajalti keskusteltu puheenaihe Suomessa viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana. Joidenkin tutkimusten mukaan informaatioteknologian (IT) käyttöönotto terveydenhuollon organisaatioissa laahaa kymmenestä viiteentoista vuotta muita aloja perässä kansainvälisellä tasolla. Suurimmat vanhoihin järjestelmiin kohdistuvat huolenaiheet liittyvät niiden tuottamiin ylimääräisiin kustannuksiin. On raportoitu, että kansallisella tasolla Suomessa lääkehävikistä on muodostunut ongelma. Sairaaloitten hankintaprosesseihin ja niissä käytettyihin IT-järjestelmiin ei ole kohdistunut paljoa nykytutkimusta. Lisäksi, sairaala-apteekeilla sekä lääkealalla Suomessa on uniikkeja ominaisuuksia, joka rajoittaa tutkimusta entisestään. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on ymmärtää paremmin lääketarvikkeiden ja lääkkeiden hankintaprosessia yliopistollisissa keskussairaaloissa. Tutkimus pyrkii myös selvittämään, onko olemassa yleisiä malleja ja toimintatapoja, jotka ovat kytköksissä lääkehävikin muodostumiseen. Tutkimuksen tavoitteena on myös määritellä prosesseihin ja tietojärjestelmiin liittyviä parhaita käytäntöjä nojaten käsiteltyyn tutkimustietoon. Lisäksi, tutkimuksessa etsitään mahdollisia parannuskohteita nykyisistä integraatioista sairaalan hankintaprosesseissa ja tietojärjestelmissä.

Tutkimus suoritettiin luomalla ensin kattava ymmärrys erilaisista toimitusketjujen muodoista sairaalaympäristössä käsittelemällä aiheeseen liittyvää tutkimuskirjallisuutta. Tämän jälkeen luotiin tutkimuksen rakenne nojautuen käsiteltyyn tutkimuskirjallisuuteen. Yksittäinen case-tutkimus valittiin tutkimusmenetelmäksi ja Turun yliopistollinen keskussairaala valittiin tutkimuksen kohteeksi. Sairaala-apteekissa eri tehtävissä työskenteleviä farmaseutteja haastateltiin hyödyntäen puolistrukturoitua teemahaastattelua. Lopulta haastattelujen tulokset yhdisteltiin ja analysoitiin, ja näiden perusteella luotiin johtopäätökset.

Tutkimus osoittaa, että yhteistoiminnallista toimittajan hallinnoimaa varastointia (collaborative vendor managed inventory) voitaisiin hyödyntää taistelussa lääkehävikkiä vastaan yliopistollisen keskussairaalan logistiikkaketjun ylävirrassa. Näyttää siltä, että Suomen lääkealan uniikit ominaisuudet voivat olla sekä hyödyksi että haitaksi yhteistoiminnallisen toimittajan hallinnoiman varastoinnin käyttämisessä. Vaikka lääkkeiden velvoitevarasto tuottaakin vääjäämättä lääkehävikkiä, Suomen yksinkanavajärjestelmän voidaan tulkita olevan sopiva yhteistoiminnalle. Tietojärjestelmät ja integraatiot ovat tärkeitä kokonaisuuden kannalta.

Asiasanat	Yhteistoiminnallinen toimittajan hallinnoima varastointi, lääkehävikki, integraatiot

